

Mystiske lys på månen

Det skjer noe rart på månen.

AV INGRID SPILDE | PUBLISERT 22. JAN. 2020 | OPPDATERT 5. FEB. 2020

Satellittfoto av månen i sort hvitt.

Aristarchus-krateret på månen. Foto: Getty Images.

Det er slett ikke sikkert at du ser det, selv om du stirrer på den lysende kula en hel kveld. Eller to. Men kikker du lenge nok på månen igjennom et teleskop, vil du før eller senere oppdage...

...et lysglimt!

Kanskje et kort blink et sted på overflaten. Eller et svakt glødende skjær som varer i flere timer eller dager. Folk har nemlig observert slike lys med ujevne mellomrom i mange hundre år.

Apollo 11-astronautene så lyset

En av de mest kjente hendelsene skjedde i juli 1969. Noen tyske forskere hadde oppdaget en lysende flekk i nærheten av Aristarchus-krateret. Det skjedde akkurat på samme tid som menneskene skulle lande på månen for første gang!

De tyske forskerne sendte et spørsmål til astronautene på Apollo 11-romskipet, som da kretset rundt månen: Kunne de også se lyset på måneoverflaten? Like etter kom det svar fra astronauten Michael Collins:

– Jeg ser nordover opp mot Aristarchus nå, og det er et område som er mye mer opplyst enn områdene omkring. De ser ut til å være litt selvlysende.

Men hva i all verden er det som lyser der oppe? Steiner fra rommet og mystisk gass? Ingen er helt sikre.

Forskerne tror at mange av lysglimtene skyldes små og store steiner som ramler inn fra verdensrommet. De smeller i månens overflate og skaper eksplosjoner. Men slike nedslag kan ikke lage alle lysene, som det glødende lysskjæret astronautene på Apollo 11 så. Kanskje lyser solskinnet opp små skyer av gass, som strømmer ut av sprekker i månen. Eller kanskje er det en slags elektrisitet i støvet på overflaten?

Teleskop skal lete etter lysglimt

Forskerne har mye å finne ut av. Nå har den tyske vitenskapsmannen Hakan Kayal satt opp et spesielt teleskop som skal oppdage og filme lysglimtene på månen. Ikke bare fordi mange lurer på hva lysene kan være. Men også fordi glimtene kan fortelle oss mer om månen.

Lysene kan kanskje røpe hva som befinner seg inni månen, eller hvordan det rare støvet på måneoverflaten oppfører seg. Slik kunnskap vil bli veldig nyttig hvis menneskene en dag skal bygge en månebase der oppe.

VERDENSROMMET STJERNER OG PLANETER

dette dokumentet ble skrevet ut.